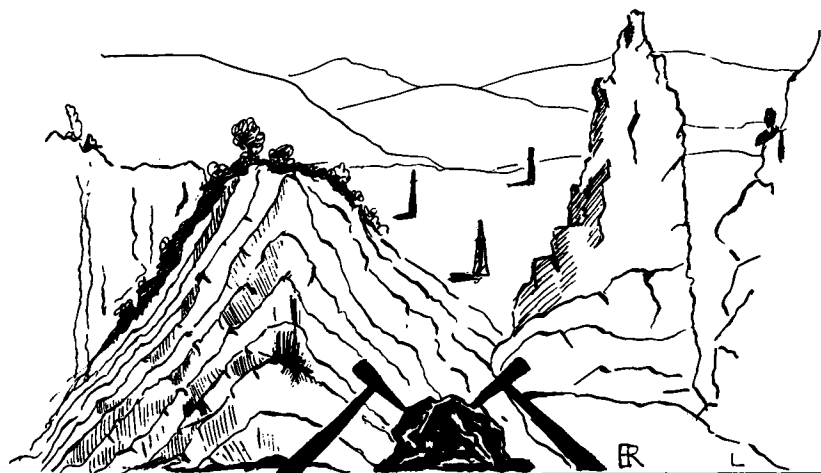


Een oordeel blijve hier achterwege — alle ontwerpen worden hiernevens afgebeeld. Onze leden kunnen zich dan zelf overtuigen van de moeite, die het ijverige viertal zich heeft getroost. De ontwerpers zijn, in volgorde van het alfabet :

J. Lammers, Haarlem (bekroond) ; G. D. van Melzen, Vught ; mevr. E. Rappard-Broeze van Groenou, Oostvoorne ; W. van der Zwaan, Arnhem.



GRONDBOOR EN HAMER

Mevr. Rappard

BOEKBESPREKINGEN

Wat vind ik in de bodem? Kleine inleiding tot de algemene geologie, door drs. J. de Molijn. 112 blz., 2 kleurenpl., 9 fotopl., 68 tekstafl. Prijs geb. f 4,50. Uitgave N.V.W. J. Thieme & Cie, Zutphen.

Vaak komt het voor, dat beginnende liefhebbers van de geologie in hun enthousiasme worden geremd door het feit, dat de beschikbare literatuur — en dit is helaas ook met verschillende populair - wetenschappelijke werken het geval — vrij prijzig is. Dit is een punt van belang, als men uit ervaring weet dat de jonge generaties voortdurend, al of niet uit de boezem van jeugdverenigingen, nieuwe amateur-beoefenaren voortbrengen. Dikwijls zijn hierbij dan leerlingen van middelbare scholen, wier zakgeld niet toereikend is om een gedegen studieboek van tien tot vijftien gulden aan te schaffen, en die dan voorlopig van nuttige theoretische kennis gespeend blijven, tenzij een hartewens bij verjaardagen of met St. Nicolaas wordt vervuld.

Aan het bezwaar van de hoge boekenprijs is nu de N.V. Thieme tegemoet gekomen door de uitgave van een handig en in een appetijtelijke omslag gestoken boekje, dat door zijn zo laag mogelijk gehouden prijs voor ieders beurs bereikbaar is, en waarin het veelzijdige gebied van de algemene geologie in een klein bestek zo ruim mogelijk wordt bestreken. Over de inhoud kunnen we gevoeglijk kort zijn — alles wat in grote en middelgrote handboeken en standaardwerken wordt gebracht is hier in beknopte vorm weergegeven; gesteenten, mineralen en chemische sedimenten; gelaagdheid en geologische formaties; verwering en zwaartekracht; inwerking van water en ijs op de aardkorst;

wind als geologische kracht; meren en stranden — in totaal zeven hoofdstukken. Voorts worden op pagina 109 enkele nuttige wenken gegeven t.a.v. het gereedschap van de veldgeoloog resp. stenenzoeker.

Het boekje kan een zeer nuttige vraagbaak zijn voor de geïnteresseerde liefhebber, en er wordt aan het slot de weg gewezen, die de meer serieus geworden amateur moet gaan — de onvermijdelijke weg van duurere en zeer dure werken. Het is aantrekkelijk geïllustreerd, zelfs met enkele platen in kleuren en foto's op kunstdruk, en voorts met een groot aantal duidelijke instructieve tekeningen in de tekst.

Op enkele details, o.a. bij de geologische tijdschaal en bij enkele titels kan men met de samensteller van mening verschillen — er zijn zo veel inzichten. Een register zou geen overbodige luxe zijn geweest. Als geheel echter is „Wat vind ik in de bodem?“ naar onze mening een zeer bruikbaar boekje, dat zijn weg wel zal vinden, mede dank zij de lage prijs. Het is veruit het goedkoopste, dat thans op dit gebied verkrijgbaar is.

H. Krul

Précis de Géologie, à l'usage des candidats à la license ès sciences, au S.P.C.N. et aux grandes écoles, par Léon Moret. Deuxième édition. 670 blz., 322 tekstfig. Prijs ingen. 2400 fr., geb. 3000 fr. Uitg. Masson et Cie., 120 boulevard Saint Germain, Paris (VIe).

We kunnen meteen overstappen op een precieuzere uitgave. Vorig jaar is te Parijs de tweede druk van een keurig en overzichtelijk samengesteld handboek van de geologie verschenen, dat de moeite waard is, om ook door Nederlandse vakgeologen en liefhebbers te worden geraadpleegd. Het is uiteraard mede op de geologie van de zuidelijk van ons land gelegen gebieden afgestemd, vooral bij de historische geologie, en dat is erg nuttig, want bij vakantiereizen naar het land van Marianne is er volop gelegenheid aan geologie te doen en om vrachten mooie stenen mee te brengen; b.v. uit de onvolprezen Jura-, Krijt- en Tertiair-bekkens, die daar welhaast onuitputtelijk zijn.

Daarbij kan het boek van Moret goede diensten bewijzen; niet als determinatiewerk, maar ter oriëntering van het geheel. Dat is dus de regionale betekenis van het werk. Tevens raakt men vertrouwd met de Franse nomenclatuur, want met de Duitse en Engelse opstellingen heeft men daar wel eens moeite, en derhalve is het boek ook ter vergelijking zeer aan te bevelen, temeer omdat de nieuwste opvattingen erin zijn verwerkt.

Als algemeen geologieboek heeft het werk grote verdiensten. Hier volgt een kleine weergave van de inhoud: Algemene inleiding — definitie van de geologische wetenschappen, oorsprong van de aarde. 1. Samenstelling van de aardkorst. 2. Chronologische geologie (Paleontologie, stratigrafie). 3. Tectoniek. 4. Historische geologie (Kambrium t.e.m. Kwartair — in 11 hoofdstukken). 5. Samenstelling van geologische kaarten enz. Een en ander met zeer gedetailleerde tabellen, een keur van duidelijke afbeeldingen en uiteraard een schat van gegevens en puntige uiteenzettingen, die voor het verkrijgen van een goed overzicht van groot belang zijn.

Voor hen die geen moeilijkheden met de Franse taal hebben, zij dit mooie werk van harte aanbevelen. Het is overigens de moeite waard om hiermee eventueel verlepte kennis van het Frans wat op te frissen!

H. Krul.

Deutschlands Urgeschichte, von Gustav Schwantes. 7. vollkommen neu bearbeitete Auflage, 344 S. mit 345 Abb. im Text und auf 48 Tafeln. Prijs geb. DM 22,—. Uitg. Kosmos — Gesellschaft der Naturfreunde. Franckh'sche Verlagshandlung, Stuttgart.

Voor het geval uit de titel van Schwantes' boek een min of meer regionale en bijgevolg beperkte betekenis zou kunnen opgemaakt, willen we bij voorbaat opmerken, dat de titel „Oergeschiedenis“ zonder meer ook ruimschoots voldoende zou zijn geweest — voor ons doen tenminste. Want ook bij de beoefening van de archeologie is het nu eenmaal onvermijdelijk ook buitenlandse waarnemingen en vondsten als vergelijkingsmateriaal te nemen, en dat is vanzelfsprekend ook hier het geval.

In 1908 verscheen van de hand van Gustav Schwantes, thans oud-hoogleraar in de prehistorie aan de universiteit van Kiel, de eerste druk van het omvangrijke boek, dat thans voor ons ligt. Hij heeft later opgemerkt, dat dit boek toen — nu bijna een halve eeuw geleden — veruit het eerste werk was, waarin er naar werd gestreefd, de toen reeds opvallende resultaten van prehistorisch onderzoek in zo ruim mogelijke kring bekend te maken, en daarbij zowel wetenschappelijk als populair te zijn.